

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: **Ing. J. K.**
sídlem X
zastoupen Mgr. Josefem Milichovským, advokátem
sídlem Koliště 259/55, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, Praha 1 - Nové Město

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2020, č. j. 56137/2019-MZE-14132,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 4. 2019, č. j. SZIF/2019/0304735 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o poskytnutí dotace pro rok 2017 v rámci agroenvironmentálně-

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

klimatických opatření, podopatření ošetřování travních porostů podle nařízení vlády podle č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění

agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 75/2015 Sb.“), a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zrekapituloval průběh řízení před správním orgánem I. stupně. Žalobce podal dne 4. 5. 2017 žádost o poskytnutí dotace pro rok 2017 v rámci agroenvironmentálně-klimatických opatření, podopatření ošetřování travních porostů, titul ochrana chrástala polního (D8) [dále jen „AEKO/D8“], v souladu s nařízením vlády č. 75/2015 Sb. Celková výměra půdních bloků, na které žalobce poskytnutí dotace žádal uvedená v žádosti, činila 287,79 ha. Ve dnech 24. 8. 2017 až 2. 10. 2017 provedl správní orgán I. stupně u žalobce kontrolu, při níž zjistil, že na části dílů půdních bloků uvedených v žádosti nebyla v předepsaném termínu provedena seč nebo odklizení biomasy a na jednom dílu půdního bloku nevhodným k přepasení byla provedena pastva, čímž došlo ze strany žalobce k porušení podmínek stanovených v § 19 odst. 9 písm. a), e) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. Výměry těchto dílů půdních bloků proto nebyly započteny do plochy zjištěné. Zároveň správní orgán I. stupně při kontrole zjistil, že některé půdní bloky uvedené v žádosti mají nižší výměru, než byla výměra těchto bloků, kterou žalobce uvedl v žádosti o poskytnutí dotace. Rovněž rozdíl mezi výměrou uvedenou žalobcem v žádosti a plochou zjištěnou při kontrole nebyl započten do zjištěné plochy půdních bloků. Celkový rozdíl mezi žalobcem deklarovanou plochou půdních bloků, na kterou žalobce žádal o poskytnutí dotace, a plochou zjištěnou, činil celkem 70,74 ha. Tento rozdíl tak byl větší než 20 %, ale nepřesáhl 50 % zjištěné plochy. Správní orgán I. stupně proto postupoval podle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 ze dne 11. 3. 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém a o podmínky pro zamítnutí nebo odnětí plateb a správní sankce uplatňované na přímé platby, podporu na rozvoj venkova a podmíněnost, v platném znění (dále jen „nařízení Komise č. 640/2014“) a prvostupňovým rozhodnutím žalobcovu žádost o poskytnutí dotace zamítl.
3. Dále žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul odvolací námitky žalobce a zabýval se jejich vypořádáním. Žalovaný uvedl, že žalobce namítal, že v prvostupňovém rozhodnutí je uveden rozdíl mezi plochou deklarovanou a zjištěnou 70,74 ha, avšak v příloze k protokolu o kontrole je uvedena celková deklarovaná výměra 287,79 ha a celková zjištěná výměra 283,07 ha. Žalobce dále namítal, že dne 20. 10. 2017 neprobíhala žádná fyzická kontrola půdních bloků a toto datum uvedené v prvostupňovém rozhodnutí je zavádějící, protože dle protokolu o kontrole byla kontrola půdních bloků provedena dne 26. 9. 2017 a fyzická kontrola byla ukončena dne 2. 10. 2017. Žalobce nemá informace o tom, že by správní orgán I. stupně prováděl dne 2. 10. 2017 jakékoliv měření, při kterém by byl posuzován rozsah ploch půdních bloků. Žalobce je proto přesvědčen, že správní orgán I. stupně neměl k dispozici žádný podklad o rozsahu neposečených či neodklizených ploch ke dni 30. 9. 2017. Protokol o kontrole podle žalobce trpí vnitřními rozpory, protože

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

kontrola byla v terénu prováděna do 26. 9. 2017 a dne 2. 10. 2017 dopoledne měla být provedena jakási dodatečná kontrola, avšak toho dne žádné reálné měření proběhnout nemohlo. Dílčí protokoly o kontrole vyhotovené dne 19. 10. 2017 tak vycházejí z datových podkladů pořízených přede dnem 30. 9. 2017 a nemohou hodnověrně sloužit jako podklad pro hodnocení plnění žalobcových povinností ke dni 30. 9. 2017. Žalobce připustil, že 100 % plochy bylo posečeno a odklizeny až ke dni 8. 10. 2017, avšak podle jeho přesvědčení ke dni 30. 9. 2017 zbývalo dokončení prací na ploše výrazně menší než 20 %. Dále žalobce namítal, že dne 30. 10. 2017 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno žalobcovo ohlášení vyšší moci, s nímž se však správní orgán I. stupně vypořádal naprosto formálně a necitlivě. Žalobce dále namítal, že postup správního orgánu I. stupně dle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise (EU) č. 640/2014 je nesprávný, protože toto ustanovení podle žalobcova názoru dopadá na situaci, kdy ohlášená plocha nesplňuje parametry pro danou podporu v době ohlášení, nikoli na situaci, kdy v průběhu roku po podaném ohlášení nastane či je zjištěno nesplnění dílčího opatření. Správní orgán I. stupně pro nemohl podle tohoto ustanovení nárok žalobce na poskytnutí dotace zcela zamítnout, ale protože nařízení vlády č. 75/2015 výslovně nestanoví míru krácení dotace, měl postupovat přiměřeně s ohledem na závažnost porušení, které se žalobce dopustil. Toto porušení je přitom s ohledem na skutečnost, že žalobce byl v prodlení s posečením menší části plochy pouze o 8 dní, zcela nepatrné.

4. Žalovaný konstatoval, že z kontrolních zjištění uvedených v protokole o kontrole vyplývá, že plocha deklarovaná žalobcem v žádosti o poskytnutí dotace činila 287,79 ha, plocha zjištěná, na níž nebylo zjištěno žádné porušení podmínek pro poskytnutí dotace, činila 217,05 ha. Rozdíl mezi plochou deklarovanou a zjištěnou tak činil 70,74 ha a tento rozdíl tak byl větší než 20 %, ale nepřesáhl 50 % zjištěné plochy.
5. K námitkám směřujícím proti provedené kontrole a kontrolním zjištěním žalovaný uvedl, že kontrola způsobilosti půdních bloků byla prováděna do dne 26. 9. 2017. Vzhledem k tomu, že v tento den ještě neuplynul termín pro splnění podmínek provedení seče včetně odklizení biomasy v rámci dotačního titulu AEKO/D8, byla provedena další kontrola dotčených půdních bloků v terénu dne 2. 10. 2017. Kontrolní zjištění uvedená v protokolu o kontrole tedy odpovídají skutečnostem zjištěným na příslušných půdních blocích dne 2. 10. 2017.
6. Dále žalovaný uvedl, že namítá-li žalobce, že vzhledem k termínu provedení fyzické kontroly nemohl správní orgán I. stupně přesně zjistit výměru neposečených ploch či ploch s neodklizenou biomasou ke dni 30. 9. 2017, žalobce sám v doplnění ohlášení vyšší moci uvedl výměru 66,9 ha, na níž nedodržel podmínku stanovenou v § 19 odst. 9 písm. a) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. Také z tvrzení samotného žalobce tak vyplývá, že k porušení této podmínky došlo na ploše větší než 20 % plochy žalobcem v žádosti původně deklarované.
7. K námitce žalobce týkající se velikosti celkové deklarované plochy a velikosti celkové zjištěné plochy uvedené v příloze k protokolu o kontrole žalovaný uvedl, že tyto údaje zohledňují pouze rozdíly deklarovaných a zjištěných půdních bloků bez dalšího. V těchto údajích tudíž nejsou zohledněny plochy, u nichž bylo zjištěno porušení podmínek pro poskytnutí dotace podle nařízení vlády č. 75/2015 Sb. (neprovedení seče, odklizení biomasy, nevhodné pastvy). Proto je také v poznámce pod tabulkou, v níž jsou tyto údaje obsaženy, uvedeno, že tyto údaje nejsou konečnou odchylkou uvedenou v rozhodnutí o přiznání podpory, neboť jeho vydání předchází další administrativní a správní kontroly. Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

8. K námitce týkající se ohlášení vyšší moci žalovaný uvedl, že podle čl. 4 odst. 2 nařízení Komise č. 640/2014 se případy vyšší moci a mimořádných okolností písemně oznamují příslušnému orgánu spolu s příslušnými důkazy do patnácti pracovních dnů ode dne, kdy je tak příjemce dotace nebo osoba jím pověřená s to učinit. Žalobce byl povinen provést odklizení biomasy do dne 30. 9. 2017, avšak ohlášení vyšší moci provedl až dne 30. 10. 2017 přičemž již v průběhu měsíce září 2017 musel vědět, že podmínku odklizení biomasy do dne 30. 9. 2017 nesplní a nejpozději dne 30. 9. 2017 to již nepochybně věděl s naprostou jistotou. Žalobce však přesto ohlášení vyšší moci učinil až dne 30. 10. 2017 aniž uvedl, že by mu cokoliv v ohlášení vyšší moci v lhůtě podle čl. 4 odst. 2 nařízení Komise č. 640/2014 bránilo. Žalobce tudíž ohlášení plné moci učinil opožděně a nelze k němu přihlížet. Způsob, jakým se správní orgán I. stupně s ohlášením vyšší moci vypořádal, pak nelze za těchto okolností považovat za necitlivý.
9. Dále žalovaný uvedl, že podle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 platí, že pokud je v případě skupiny plodin plocha ohlášená pro účely jakéhokoli režimu nebo opatření podpory na plochu vyšší než plocha zjištěná a pokud rozdíl přesahuje 20 % zjištěné plochy, nelze na danou skupinu plodin podporu na plochu poskytnout. Nelze proto souhlasit s tvrzením žalobce, že toto ustanovení dopadá pouze situaci, kdy ohlášená plocha v době ohlášení nesplňuje parametry pro danou podporu, nikoli na situaci, kdy v průběhu roku po podaném ohlášení nastane či je zjištěno nesplnění dílčího opatření. Toto ustanovení nijak nehovoří o nesplnění parametrů pro danou podporu v době ohlášení, ale o situaci, kdy stejně jako u odvolatele došlo k rozdílu mezi plochou uvedenou v jednotné žádosti a plochou zjištěnou při kontrole, přičemž pokud rozdíl přesahuje 20 % zjištěné plochy, nelze na danou skupinu plodin podporu na plochu poskytnout.

III. Žaloba

10. Žalobce v podané žalobě namítal, že nesouhlasí se závěrem správního orgánu I. stupně, který byl potvrzen napadeným rozhodnutím, o rozsahu tvrzeného porušení podmínek § 19 odst. 9 písm. a) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. Po dni 30. 9. 2017 neprobíhalo žádné měření v terénu u jednotlivých půdních bloků a neexistuje tedy žádný uchopitelný podklad o ploše s údajně neodklizenou biomasou po 30. 9. 2017. Z protokolu o kontrole vyplývá, že kontrola způsobilosti půdních bloků byla v terénu provedena do 26. 9. 2017. Fyzická kontrola na místě byla ukončena dne 2. 10. 2017 ve 12:40 hod. Dne 2. 10. 2017 bylo pondělí, v neděli dne 1. 10. 2017 správní orgán I. stupně jistě žádnou fyzickou kontrolu či měření neprováděl a ani nic takového netvrdí. Správní orgán I. stupně tedy neprováděl dne 2. 10. 2017 jakékoliv měření, při kterém by byl přesně posuzován rozsah neposečených ploch či ploch s neodklizenou biomasou. Neexistuje tedy žádný uchopitelný podklad o tom, jaký byl rozsah neposečených či neodklizených ploch ke dni 30. 9. 2017, neboť správní orgán I. stupně SZIF prováděl měření v terénu maximálně do dne 26. 9. 2017. Vzhledem k tomu, že povětrností podmínky od 26. 9. 2017 do 30. 9. 2017 umožňovaly provádění příslušných prací, měnila se i velikost posečených a odklizených ploch. Žalobce již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí připouštěl, že ke dni 30. 9. 2017 nebylo 100 % výměry ploch posečeno a odklizeny, nicméně práce nebyly dokončené na ploše výrazně menší než 20 % celkové výměry. Žalovaný tak postavil své závěry o zamítnutí odvolání žalobce na kontrolním protokolu, který však nemůže v žádném případě sloužit jako podklad pro jednoznačný závěr o neplnění podmínek pro poskytnutí dotace ke dni 30. 9. 2017 na ploše o výměře 70,74 ha.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

11. Žalobce dále namítal, že již v odvolání poukazoval na skutečnost, že se správní orgán I. stupně naprosto formálně a necitlivě vypořádal s otázkou žalobcem doloženého ohlášení okolností vyšší moci. Podle článku 4 odst. 2. nařízení Komise č. 640/2014 činí lhůta 15 dnů ode dne, kdy je tak příjemce s to oznámení učinit. Vzhledem k tomu, že žalobce se až do dne 8. 10. 2017 plně věnoval tomu nejpodstatnějšímu, tedy dokončení potřebných prací v horském terénu, s omezenou možností používání telekomunikačních zařízení, neměl žádný prostor se věnovat administrativním záležitostem. Žalobce navíc v rámci doplnění ohlášení okolností vyšší moci, které učinil dne 13. 11. 2017, neznal přesně výměru ploch, na nichž se mu ke dni 30. 9. 2017 nepodařilo biomasu zcela odklidit. V rámci telefonické konzultace se správním orgánem I. stupně bylo žalobci sděleno, že okolnosti vyšší moci by měly být správním orgánem I. stupně zohledněny a pokud žalobce nemá možnost provést měření plochy, na níž dosud práce nebyly dokončeny, lze vyjít i z měření provedeného v rámci kontroly. Žalobce proto v dobré víře vycházel v doplnění ohlášení z údajů o výměře uvedených v protokolu o kontrole, i když ke dni 30. 9. 2017 práce pokročily a výměra dosud neodklizených ploch byla výrazně menší a tvořila méně než 20 % výměry všech ploch.
12. Dále žalobce namítal, že postup správního orgánu I. stupně i žalovaného je v rozporu se zásadami formulovanými v preambuli nařízení Komise č. 640/2014, podle nichž případná opožděná podání mohou vést ke snížení plateb nikoliv však k jejich paušálnímu odmítnutí. Výklad právních předpisů ze strany správního orgánu I. stupně i žalovaného je také veskrze formalistický, neboť prodlení se splněním podmínek v řádu jednotek dní, navíc zapříčiněné okolnostmi vyšší moci, nemůže být důvodem pro paušální odmítnutí plateb. Takovýto postup je naprosto nepřiměřený. Zvláště za situace, kdy termín do 30. 9. nemá na ochranu chřástala polního žádný vliv.
13. Žalobce dále namítal, že postup správního orgánu I. stupně dle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 potvrzený žalovaným, je nesprávný a v rozporu s tímto nařízením. Ustanovení čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 hovoří o ohlášené ploše, tj. o ploše, na které s ohledem na její charakter lze podporu poskytovat. Pokud tedy žalobce jako žadatel podal dne 4. 5. 2017 žádost o poskytnutí dotace, jednal tak bezesporu po právu, protože deklarovaná plocha (287,79 ha) až na nepatrnou odchylku spadající do tolerance měření odpovídá ploše zjištěné dle kontroly (283,07 ha). Ustanovení čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 totiž dopadá na situaci, kdy ohlášená plocha v době ohlášení nesplňuje parametry pro danou podporu, nikoliv však na situaci, kdy v průběhu roku po podaném ohlášení nastane či je zjištěno dílčí nesplnění dílčího podopatření. Bez ohledu na to, jak velké bylo porušení dílčího podopatření dle § 19 odst. 9 písm. a) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. tudíž nelze nárok žalobce zcela zamítnout právě s odkazem na čl. 19 odst. 1 první pododstavec nařízení Komise č. 640/2014. Jelikož nařízení vlády č. 75/2015 Sb. výslovně nestanoví míru krácení dotace, je třeba postupovat přiměřeně, s ohledem závažnost porušení. Prodlení o 8 dní na menší části ploch lze považovat za zcela nepatrné.

IV. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření žalovaný stručně zrekapituloval žalobní námitky a uvedl, že tyto námitky se shodují s námitkami, které již žalobce uplatnil v odvolání rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí a které tak již žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí. Na konkrétní části odůvodnění napadeného rozhodnutí pak žalovaný ve svém vyjádření odkazoval. Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

15. Žalovaný se dále ve věci vyjádřil stručným podáním ze dne 30. 9. 2022, v němž pouze uvedl, že žalobcovy žaloby týkající se totožných skutkových okolností vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 14 A 116/2019 a sp. zn. 5 A 13/2020 byly rozsudky zdejšího soudu zamítnuty, přičemž kasační stížnost žalobce proti rozsudku ve věci vedené pod sp. zn. 14 A 116/2019 byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2022, č. j. 5 As 45/2021 - 27 zamítnuta.
16. Žalobce ani žalovaný se již ve věci dále nevyjádřili.

V. Obsah správního spisu

17. Ze správního spisu městský soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci.
18. Dne 4. 5. 2017 podal žalobce u správního orgánu I. stupně žádost o poskytnutí dotace v rámci AEKO/D8 na celkem 13 dílů půdních bloků s celkovou výměrou 287,79 ha (530-1060 4901/10 o výměře 45,41 ha, 530-1060 4901/3 o výměře 8,08 ha, 530-1060 4903/1 o výměře 1,79 ha, 530-1060 4903/4 o výměře 0,61 ha, 530-1070 2003/1 o výměře 8,20 ha, 530-1070 3007 o výměře 2,15 ha, 530-1070 3008/13 o výměře 162,49 ha, 530-1070 3008/27 o výměře 31,90 ha, 530-1070 3101/8 o výměře 0,16 ha, 530-1070 3201/1 o výměře 0,39 ha, 530-1070 4001/21 o výměře 0,26 ha, 530-1070 4003/6 o výměře 3,44 ha, 530-1070 4206/2 o výměře 22,91 ha).
19. Ve dnech 24. 8. 2017 až 27. 10. 2017 provedl správní orgán I. stupně u žalobce kontrolu, jejímž předmětem mimo jiné bylo plnění podmínek provádění AEKO/D8 žalobcem na půdních blocích, na které žádal o poskytnutí dotace. Součástí kontroly byla i fyzická kontrola na místě, která byla zahájena dne 24. 8. 2017 v 18:40 hod a ukončena dne 2. 10. 2017 v 12:40 hod. O provedené kontrole byl vyhotoven protokol o kontrole ze dne 27. 10. 2017, č. 1833/500/25/2017, který žalobce osobně převzal dne 31. 10. 2017.
20. Kontrolou bylo zjištěno, že žalobce ve stanoveném termínu od 15. 8. 2017 do 30. 9. 2017 neprovedl zemědělskou operaci odklizení biomasy na dílech půdních bloků 530-1060 4901/10 v rozsahu 25,87 ha, 530-1070 3008/13 v rozsahu 10,73 ha, 530-1070 3008/27 v rozsahu 26,25 ha, 530-1070 4001/21 v rozsahu 0,26 ha, zemědělskou operaci seč, odklizení biomasy na dílu půdního bloku 530-1060 4903/1 v rozsahu 1,75 ha, zemědělskou operaci seč na dílech půdních bloků 530-1060 4903/4 v rozsahu 0,61 ha, 530-1070 3101/8 v rozsahu 0,16 ha, 530-1070 3201/1 v rozsahu 0,39 ha, a nedodržel tak podmínku stanovenou v § 19 odst. 9 písm. a) nařízení vlády č. 75/2015 Sb., a že na dílu půdního bloku 530-1070 3008/13, který byl nevhodný k přepasení, byla provedena pastva v rozporu s § 19 odst. 9 písm. e) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. Celková výměra půdních bloků, na kterých žalobce podle kontrolních zjištění nedodržel podmínky dle nařízení vlády č. 75/2015 Sb. tak činila 66,02 ha.
21. Kontrolou bylo dále zjištěno, že oproti výměrám, které žalobce uvedl v žádosti o poskytnutí dotace, měl díl půdního bloku 530-1070 3007 skutečnou výměru 162,49 ha, tedy o 0,78 ha méně, 530-1070 3008/27 skutečnou výměru 28,82 ha, tedy o 3,08 ha méně, 530-1060 4901/10 skutečnou výměru 44,63 ha, tedy o 0,78 ha méně, a 530-1060 4901/3 skutečnou výměru 8,00 ha, tedy o 0,08 ha méně. Výměra půdních bloků dle kontrolních zjištění byla celkem o 4,72 ha nižší, než žalobce uvedl v žádosti o poskytnutí dotace, a jejich celková výměra činila 283,07 ha.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

22. Dne 30. 10. 2017 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno žalobcovo ohlášení vyšší moci ze dne 17. 10. 2017 z důvodu nepříznivých klimatických podmínek. V tomto ohlášení žalobce uvedl, že posečené trvalé travní porosty nebylo možno dosušit vzhledem k vlhkosti a dešťovým srážkám a současně nebylo možno kvůli srážkám v posledním týdnu měsíce září uklidit biomasu z části ploch, neboť byl znemožněn vjezd techniky na tyto plochy do 25. 9. 2017. Biomasa byla kompletně uklizena o týden později, než ve stanoveném termínu do 30. 9. 2017. Přílohou žalobcova ohlášení ze dne 17. 10. 2017 bylo doplnění klimatologických informací Českého hydrometeorologického ústavu, ze dne 18. 10. 2017, č. j. P17011127/571 o srážkách a relativní vlhkosti vzduchu v období od 16. 8. 2017 do 30. 9. 2017 pro lokalitu Suchá Rudná adresované žalobci.
23. Dne 13. 11. 2017 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno žalobcovo doplnění ohlášení vyšší moci ze dne 17. 10. 2017. V tomto doplnění žalobce mimo skutečností uvedených již v ohlášení vyšší moci ze dne 17. 10. 2017 dále uvedl, že ke dni 30. 9. 2017 nebylo provedeno odklizení biomasy na dílech půdního bloku 530-1060 4901/10 v rozsahu cca 26 ha, 530-1060 4903/1 v rozsahu cca 2 ha, 530-1060 4903/4 v rozsahu cca 1 ha, 530-1070 3008/13 v rozsahu cca 11 ha, 530-1070 3008/28 v rozsahu cca 26 ha, 530-1070 3101/8 v rozsahu cca 0,2 ha, a 530-1070 4001/21 v rozsahu cca 0,3 ha, celkem tedy v rozsahu cca 68 ha.
24. Proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokole o kontrole č. 1833/500/25/2017 podal žalobce námitky ze dne 15. 11. 2017. V námitkách žalobce především namítal, že seč a odklizení biomasy byly provedeny přibližně do jednoho týdne po termínu 30. 9. 2017, a to z důvodu vyšší moci v podobě nepříznivého počasí, o čemž podal žalobce ohlášení správnímu orgánu I. stupně.
25. Dne 6. 6. 2018 vydal správní orgán I. stupně sdělení, č. j. SZIF/2018/0418329, jímž vyšší moc neuznal z důvodu, že ji žalobce ohlásil až po provedení kontroly na místě dne 24. 8. 2017, přičemž kontrolou byl učiněn nálezu. Toto sdělení bylo následně na základě podání žalobce ze dne 25. 6. 2018 správním orgánem I. stupně opraveno sdělením ze dne 24. 7. 2018 č. j. SZIF/2018/0489827, závěr však zůstal stejný. Podáním ze dne 31. 8. 2018 se žalobce domáhal i opravy sdělení č. j. SZIF/2018/0489827, na toto žalobcovo podání již správní orgán I. stupně nereagoval.
26. Rozhodnutím ze dne 28. 6. 2018, č. j. SZIF/2018/0439188 správní orgán I. stupně zamítl žalobcovu žádost o poskytnutí dotace na podopatření ošetřování travních porostů v rámci agroenvironmentálně - klimatických opatření pro rok 2017. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně č. j. SZIF/2018/0439188 podal žalobce odvolání ze dne 25. 7. 2018, v němž mimo jiné namítal, že správní orgán I. stupně před vydáním rozhodnutí č. j. SZIF/2018/0439188 nevypořádal jeho námitky vůči protokolu o kontrole č. 1833/500/25/2017. Na základě žalobcova odvolání žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 2. 2019, č. j. 9083/2019-MZE-14132 právě z důvodu nevypořádání žalobcových námitek k protokolu o kontrole rozhodnutí správního orgánu I. stupně č. j. 1833/500/25/2017 zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí. Námitky žalobce proti protokolu o kontrole č. 1833/500/25/2017 vyřídil správní orgán I. stupně sdělením ze dne 28. 3. 2019, č. j. SZIF/2019/0244124 tak, že je zamítl.
27. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně žalobcovu žádost zamítl, a to z důvodů, které žalovaný shrnul v napadeném rozhodnutí (viz bod 2 tohoto rozsudku).

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

28. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž navrhl, aby žalovaný prvostupňové rozhodnutí zrušil. Námitky, které žalobce v odvolání uplatnil, odpovídají těm, které žalovaný shrnul v napadeném rozhodnutí (viz bod 3 tohoto rozsudku).
29. Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

30. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce ani žalovaný s tímto postupem soudu nevyslovili nesouhlas. Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť soud shledal, že veškeré listiny potřebné pro posouzení a rozhodnutí věci jsou součástí správního spisu, jímž se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117).
31. Městský soud úvodem konstatuje, že výsledky kontroly, kterou ve dnech 24. 8. 2017 až 27. 10. 2017 provedl správní orgán I. stupně u žalobce, zachycené v protokolu o kontrole č. 1833/500/25/2017 a jeho přílohách, byly podkladem rovněž pro rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 3. 9. 2018, č. j. SZIF/2018/0534383, jímž byla žalobci poskytnuta jednotná platba na plochu pro rok 2017 ve výši 536 820,35 Kč a pro rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 15. 8. 2019, č. j. SZIF/2019/0525399, jímž byla žalobci poskytnuta platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy pro příznivé klima a životní prostředí pro rok 2017 ve výši 488 084,93 Kč. Proti oběma rozhodnutím správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání. Rozhodnutím ze dne 3. 5. 2019, č. j. 66899/2018-MZE-14141 žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně č. j. SZIF/2018/0534383. Rozhodnutím ze dne 25. 11. 2019, č. j. 49702/2019-MZE-14141 žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně č. j. SZIF/2019/0525399. Jak také ve svém vyjádření ze dne 30. 9. 2022 připomněl žalovaný, žalobce proti oběma rozhodnutím podal u zdejšího soudu žaloby, které byly zdejším soudem zamítnuty. O žalobě proti rozhodnutí č. j. 66899/2018-MZE-14141 rozhodl zdejší soud rozsudkem ze dne 11. 2. 2021, č. j. 14 A 116/2019 - 38. Kasační stížnost žalobce proti tomuto rozsudku byla následně zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 45/2021 - 27. O žalobě proti rozhodnutí č. j. 49702/2019-MZE-14141 rozhodl zdejší soud rozsudkem ze dne 21. 9. 2022, č. j. 5 A 13/2020 - 34. Zdejší soud neshledal žádný důvod k tomu, aby se od závěrů obsažených v rozsudcích správních soudů vydaných v těchto řízeních, která se týkají skutkově shodných a právně obdobných věcí, jako je právě projednávaný případ, jakkoliv odchyloval.
32. Žaloba není důvodná.
33. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce, že výsledky kontroly provedené správním orgánem I. stupně ve dnech 24. 8. 2017 až 27. 10. 2017 zachycené v protokolu o kontrole č. 1833/500/25/2017, nejsou dostatečným pokladem pro závěr správních orgánů, že žalobce nesplnil ke dni 30. 9. 2017 podmínky pro poskytnutí dotace z důvodu neprovedení seče nebo odklizení biomasy na ploše větší než 20 % celkové výměry půdních bloků.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

34. Soud podotýká, že zcela shodnou námitkou žalobce se zabýval jak zdejší soud v rozsudcích č. j. 14 A 116/2019 - 38, body 34 až 40 a č. j. 5 A 13/2020 - 34, body 34 až 36 tak Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 As 45/2021 - 27, body 37 až 32.

35. Zdejší soud v rozsudku č. j. 14 A 116/2019 - 38 dospěl při posuzování této žalobcovy námitky k následujícím závěrům:

„Ze strany 4 a 6 protokolu o kontrole vyplývá, že způsobilost DPB byla v terénu kontrolována od 24. 8. 2017 do 26. 9. 2017, splnění podmínek AEKO bylo dokontrolováno dne 2. 10. 2017 v 12:40 hod. Protokol z těchto měření byl zpracován dne 20. 10. 2017 a protokol o kontrole byl vyhotoven dne 27. 10. 2017.

Z výše uvedeného nevyplývá, že by kontrolní orgán zjišťoval splnění podmínek AEKO pouze v dopoledních hodinách dne 2. 10. 2017. Kontrolu provedenou dne 2. 10. 2017 nelze posuzovat odděleně od kontroly provedené v rozmezí 24. 8. až 26. 9. 2017, je jejím vyústěním. Skutečnost, že kontrola byla provedena v dopoledních hodinách, nevylučuje legitimitu zjištěných okolností, neboť kontrolnímu orgánu postačovalo prověřit, zdali došlo ode dne 26. 9. 2017 k nějaké změně. Kontrolní orgán nepochybil, když kontrolu dokončil po datu 30. 9. 2017. Mezním termínem pro splnění povinnosti z AEKO byla sobota 30. 9. 2017, jednalo se o den pracovního klidu. Nejbližším pracovním dnem tak bylo pondělí 2. 10. 2017. Tato okolnost navíc svědčí žalobci, který mohl pokračovat v plnění svých povinností přes víkend.

Žalobcova námitka nesprávných vstupních údajů části B kontrolního protokolu není důvodná, protože v části B není uvedeno, že vychází z jiných zjištění než z těch, která byla pořízena ke dni 2. 10. 2017. Naopak, v části B protokolu o kontrole je výslovně uvedeno, že se týká kontroly č. 1833/500/25/2017, jež byla ukončena dne 2. 10. 2017. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že dílčí protokoly z měření byly zpracovány dne 19. 10. 2017. Okamžik vyhotovení protokolu nelze zaměňovat s okamžikem získání vstupních údajů z místního šetření. Protokol je obvykle zpracováván až následně po provedené kontrole, z níž ale vychází.

Žalobce upozorňoval, že v důsledku změny povětrnostních podmínek v rozmezí 26. 9. až 30. 9. 2017 splnil další AEKO, pročez mu ke dni 30. 9. 2017 zbývalo splnit opatření na ploše podstatně menší, než jak je uvedeno v protokolu o kontrole. Žalobce však toto své tvrzení nijak nedoložil. Z jeho argumentace není zřejmé, na jakých DPB mělo ke dni 30. 9. 2017 dojít k seči, resp. odklizení biomasy. Určitost DPB je stěžejní. Správní soud nemůže zneplatnit celou výměru plochy, na níž dle žalovaného nebylo AEKO splněno. Podstatné je, že napadené rozhodnutí má oporu ve správním spise, konkrétně v protokolu o kontrole.

Lze také doplnit, že ze str. 5 kontrolního protokolu plyne, že žalobce byl při kontrole přítomen. Žalobcem tvrzená nevědomost o provedení měření dne 2. 10. 2017 tak nemá oporu ve správním spisu.“

36. Na uvedené závěry navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 As 45/2021 - 27, v němž uvedl:

„Z protokolu o kontrole je zřejmé, že k zahájení kontroly na místě došlo dne 24. 8. 2017 v 18:40 a k ukončení dne 2. 10. 2017 v 12:40; dne 20. 10. 2017 proběhlo zpracování protokolu z měření. Součástí protokolu o kontrole jsou snímky ortofotomapy, ve kterých jsou zakresleny údaje z jednotlivých kontrol, vč. data provedené kontroly a zjištěného nálezu. Nejvyšší správní soud má za to, že průběh jednotlivých kontrol je v příslušných snímcích dostatečně zaznamenán. Například u DPB i. č. 530-1060 4903/4 je v přiloženém snímku zaznamenána kontrola ze dne 28. 8. 2017 a dne 2. 10. 2017, přičemž u druhého data je poznámka, že na části daného DPB o

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

výměře 0,61 ha nebyla provedena seč; naproti tomu u DPB i. č. 530/1070 3007 je v přiloženém snímku u data kontroly ze dne 28. 8. 2017 poznámka „bez seče“, avšak u data kontroly provedené v den 2. 10. 2017 je poznámka „S + S O. K.“, z čehož je zřejmé, že poslední kontrola reflektuje změnu, která na daném pozemku v mezidobí nastala. Protokoly z měření pak v drtivé většině autenticky reportují kontrolní zjištění, která jsou zaznamenána na snímcích jednotlivých DPB. Kontrolní zjištění uvedená v ortofotomapě se plně nekryjí s Protokolem o měření pouze v jednom případě. Jedná se o DPB 530-1070 4003/6, kdy v přiloženém snímku z provedené kontroly ze dne 2. 10. 2017 existuje poznámka „bez sběru“, avšak toto pochybení není promítnuto v Protokolu z měření, ani při výpočtu dotace, resp. sankce. Tento dílčí rozpor však v dané věci není relevantní, neboť se jedná o pochybení na straně správního orgánu, které nemůže jít stěžovateli k tíži.

Stěžovatel nepřipouští možnost, že by výsledky z měření provedených ode dne 24. 8. 2017 do 26. 9. 2017 mohly sloužit rovněž jako podklad pro kontrolu plnění AEKO. Nejvyšší správní soud souhlasí s tím, že každé z těchto měření sleduje jiný cíl; nicméně nevidí problém v tom, aby kontrola plnění AEKO probíhala simultánně s měřením hranic (výměry) jednotlivých DPB. Jak uvedl sám stěžovatel, tato měření jsou prakticky totožná. Není tedy důvod se domnívat, že v rámci měření výměry DPB by pověřená úřední osoba nebyla schopna zaznamenat rovněž plochu, na které nebyla provedena seč nebo odklizení biomasy. Ostatně ve fotodokumentaci jednotlivých DPB jsou záznamy o (ne)plnění AEKO již ke dni 28. 8. 2017.

Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem v tom, že kontroly provedené v rozmezí od 24. 8. 2017 do 26. 9. 2017 a kontrolu dne 2. 10. 2017 nelze vnímat izolovaně. Tyto kontroly spolu souvisejí, přičemž dne 2. 10. 2017 bylo pouze zkontrolováno, zda došlo po 30. 9. 2017 [tj. po uplynutí lhůty k provedení zemědělské operace seč a odklizení biomasy dle § 19 odst. 9 písm. a) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. o podmínkách provádění agroenvironmentálněklimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření (dále jen „nařízení č. 75/2015“), ve spojení s čl. 2 odst. 1 bodem 23 písm. a) nařízení č. 640/2014)] ke změně. Přitom není podstatné, zda byl stěžovatel o kontrole dne 2. 10. 2017 informován, neboť dle čl. 25 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014 ze dne 17. 7. 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost, nemusí být kontrolováný subjekt o kontrole předem informován. V této souvislosti lze ovšem poukázat na to, že z protokolu o kontrole plyne, že stěžovatel byl při kontrole přítomen.

Nutno podotknout, že stěžovatel zpochybňuje postup správního orgánu, avšak sám nepřináší žádné důkazy, které by svědčily o nesprávnosti provedeného měření (například na základě provedeného vlastního měření). Nejvyšší správní soud nemůže zvrátit rozhodnutí správního orgánu pouze proto, že stěžovatel nesouhlasí se způsobem, jakým byla kontrola plnění AEKO provedena, aniž by své námitky konkretizoval nebo podložil relevantními důkazy. Nota bene tak nemůže učinit za situace, kdy sám stěžovatel v doplnění oblášení vyšší moci ze dne 13. 11. 2017 uvádí „Soupis bloků a rozsah ploch, na nichž k 30. 9. 2017 nebylo provedeno odklizení biomasy“, kde přiznává, že na cca 68 ha nebyla opatření splněna.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že protokol o kontrole je způsobilým podkladem pro vydání rozhodnutí, neboť obsahuje údaje, které jsou v souladu s kontrolními zjištěními. Rozhodnutí žalovaného (i správního orgánu prvního stupně) má oporu ve správním spisu, přičemž stěžovateli se nepodařilo vyvrátit závěry z provedených kontrol.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s rozhodnutím městského soudu a konstatuje, že námitka stěžovatele je nedůvodná.“

37. Z uvedeného je zřejmé, že správní soudy opakovaně dospěly k závěru, s nímž se soud i v tomto případě ztotožňuje, že výsledky kontroly provedené, správním orgánem I. stupně ve dnech 24. 8. 2017 až 27. 10. 2017 zachycené v protokolu o kontrole č. 1833/500/25/2017, jsou dostatečným pokladem pro závěr správních orgánů, že žalobce nesplnil ke dni 30. 9. 2017 podmínky pro poskytnutí dotace z důvodu neprovedení seče nebo odklizení biomasy na ploše větší než 20 % celkové zjištěné výměry půdních bloků. Podle kontrolních zjištění, která nebyla v řízení zpochybněna, žalobce nejméně na ploše 66,02 ha v žádosti deklarovaných půdních bloků neprovedl seč nebo odklizení biomasy a výměra v žádosti deklarovaných půdních bloků byla celkem o 4,72 ha nižší, než žalobce uvedl v žádosti o poskytnutí dotace. Žalobce tak nesplnil podmínky pro poskytnutí dotace na ploše 70,74 ha, přičemž zjištěná plocha deklarovaných půdních bloků činila 283,07 ha.
38. Tato žalobní námitka není důvodná.
39. Žalobce dále namítal, že se správní orgány naprosto formálně a necitlivě vypořádaly s otázkou žalobcem doloženého ohlášení okolností vyšší moci.
40. Podle čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. 6. 1971, kterým se určují pravidla pro lhůty, data a termíny (dále jen „nařízení Rady č. 1182/71“) je-li pro lhůtu vyjádřenou ve dnech, týdnech, měsících nebo letech rozhodující okamžik, kdy událost nastala nebo kdy byl úkon proveden, pak se den, během něž tato událost nastala nebo tento úkon byl proveden, do dotyčné doby nezapočítá.
41. Podle čl. 3 odst. 3 nařízení Rady č. 1182/71 lhůty zahrnují svátky, neděle a soboty, pokud nejsou výslovně vyňaty nebo pokud nejsou vyjádřeny v pracovních dnech.
42. Podle čl. 4 odst. 1 nařízení Komise č. 640/2014 pokud jde o přímé platby, pak v případě, že příjemce nemohl jednat v souladu s kritérii způsobilosti nebo jinými povinnostmi v důsledku zásahu vyšší moci nebo mimořádných okolností, neztrácí nárok na podporu na plochu nebo zvířata, na něž bylo možné poskytnout podporu v době, kdy k zásahu vyšší moci nebo k mimořádným okolnostem došlo. Pokud jde o opatření na podporu rozvoje venkova podle článků 28, 29, 33 a 34 nařízení (EU) č. 1305/2013, pak v případě, že příjemce nemohl splnit závazek v důsledku zásahu vyšší moci nebo mimořádných okolností, je příslušná platba odňata úměrně za roky, ve kterých k zásahu vyšší moci nebo k mimořádným okolnostem došlo. Odnětí se vztahuje pouze na ty části závazku, u nichž nedošlo k vícenákladům nebo ztrátě příjmu před zásahem vyšší moci nebo mimořádnými okolnostmi. Na kritéria způsobilosti ani jiné povinnosti se odnětí nevztahuje a neuplatní se žádná správní sankce. Pokud jde o jiná opatření na podporu rozvoje venkova, členské státy v případě zásahu vyšší moci nebo mimořádných okolností nepožadují částečnou ani úplnou náhradu podpory. V případě víceletých závazků nebo plateb se náhrada podpory získané v předchozích letech nepožaduje, přičemž závazky jsou nadále plněny a platby prováděny v následujících letech v souladu s původní délkou jejich platnosti. Je-li nesouladem způsobeným zásahem vyšší moci nebo mimořádnými okolnostmi dotčena.
43. Podle čl. 4 odst. 2 nařízení Komise č. 640/2014 případy vyšší moci a mimořádných okolností se písemně oznamují příslušnému orgánu spolu s příslušnými důkazy, jež tento orgán uzná za vhodné, do patnácti pracovních dnů ode dne, kdy je tak příjemce nebo osoba jím pověřená s to učinit.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

44. Podle § 34 odst. 1 nařízení vlády č. 75/2015 Sb. jestliže nebyly dodrženy podmínky stanovené tímto nařízením v důsledku zásahu vyšší moci, ustanovení o snížení, neposkytnutí nebo vrácení dotace se nepoužijí.
45. Rovněž touto námitkou žalobce se zabýval jak zdejší soud v rozsudcích č. j. 14 A 116/2019 - 38, body 42 až 50 a č. j. 5 A 13/2020 - 34, body 37 až 39 tak Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 As 45/2021 - 27, body 33 až 45.
46. Zdejší soud v rozsudku č. j. 14 A 116/2019 - 38 dospěl při posuzování této žalobcovy námitky k následujícím závěrům:

„Vyšší moc vylučuje nepříznivé důsledky spojené s nesplněním povinnosti plynoucí z AEKO (srov. § 34 odst. 1 nařízení vlády č. 75/2015 Sb.). Čl. 4 odst. 2 nařízení Komise požaduje, aby vyšší moc byla ohlášena správnímu orgánu společně s důkazy do 15 pracovních dnů od okamžiku, kdy je příjemce dotace s to tak učinit. Lhůta pro ohlášení tak počíná běžet okamžikem, kdy žalobce měl a mohl rozpoznat, že nastala vyšší moc znemožňující plnění podmínek AEKO.

Vyšší moc dle žalobce spočívala v dešťových srážkách a v následné vlhkosti půdy. Žalobce v ohlášení vyšší moci doručené správnímu orgánu dne 30. 10. 2017 uvedl, že mu tyto přírodní jevy znemožnily odklizení biomasy v horském terénu, neboť do 25. 9. 2017 bránily vjezdu techniky. Z ohlášení vyšší moci není zřejmé, kdy se žalobce poprvé o vyšší moci dozvěděl. Nejpozději dne 30. 9. 2017 však musel žalobce vědět, z důvodu vyšší moci není schopen splnit podmínku odklizení biomasy do konce září.

Žalobci nic nebránilo, aby počínaje dnem 1. 10. 2017 vyšší moc správnímu orgánu oznámil. Tvzení žalobce, že se do 8. 10. 2017 věnoval odklizení biomasy v horském terénu, s omezenou možností používat telekomunikační zařízení, a bez prostoru k administrativním úkonům, nepředstavuje okolnost, která by žalobci znemožňovala vyšší moc ohlásit. Šlo o rozhodnutí žalobce, nikoli o událost nezávislou na jeho vůli.

Z výše uvedeného se podává, že den 30. 9. 2017 byl rozhodným dnem pro počátek běhu lhůty dle čl. 4 odst. 2 nařízení Komise. Městský soud upozorňuje, že lhůta je tvořena pracovními dny, tj. prvním dnem lhůty byl podle čl. 3 odst. 1 alinea 1 nařízení Rady 1182/71 den následující po dni 30. 9. 2017, tedy pondělí 2. 10. 2017, a lhůta uplynula v pátek dne 20. 10. 2017. Žalobce ohlásil správnímu orgánu vyšší moc podáním vyhotoveným dne 17. 10. 2017, avšak doručeným správnímu orgánu až dne 30. 10. 2017. Vzhledem k tomu, že ohlášení bylo učiněno až dne 30. 10. 2017, lhůta dle čl. 4 odst. 2 nařízení Komise proto uplynula marně.

Městský soud se dále zabýval účinky marného uplynutí lhůty. Čl. 4 odst. 2 nařízení Komise, který je přímo použitelný, neupravuje právní následek zmeškání lhůty pro oznámení zásahu vyšší moci. Městský soud proto přikročil k výkladu předmětného ustanovení pomocí preambule nařízení Komise.

Z bodu 5 preambule nařízení Komise vyplývá, že účel nařízení Komise spočívá ve stanovení doplňujících pravidel, která členským státům umožní uznat případy vyšší moci a mimořádných okolností ve vztahu k přímým platbám, s tím, že by měla být stanovena lhůta, v níž musí příjemce tyto případy oznámit. Užití slovesa „musí“ dokládá, že lhůta dle čl. 4 odst. 2 nařízení Komise není pořádková, musí být žalobcem splněna. Dle bodu 15 preambule nařízení Komise je dodržování lhůt pro podávání jiných prohlášení nezbytné pro to, aby vnitrostátní orgány mohly plánovat a následně provádět účinnou kontrolu správnosti jiných dokladů.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Ohlášení vyšší moci podstatným způsobem zasahuje do posuzování žádosti o platbu, protože vylučuje nepříznivé právní následky nesplnění AEKO. Takové podání nelze učinit kdykoli, protože by tím bylo zasaženo do právní jistoty vzniklé zpracováním žádosti o dotaci, ale pouze v zákonné lhůtě. Městský soud má proto za to, že čl. 4 odst. 2 nařízení Komise obsahuje lhůtu propadnou. To znamená, že k opožděnému ohlášení vyšší moci žalobcem nelze přihlížet.

Městský soud souhlasí s názorem žalobce, že správní orgán pochybil, když ohlášení vyšší moci sdělením ze dne 6. 6. 2018, č. j. SZIF/2018/0418329, neuznal kvůli tomu, že ji žalobce ohlásil až po provedení kontroly na místě dne 24. 8. 2017. Žalobce nemohl jednat dříve, než vyšší moc vůbec jeho právní sféru postihla. Tento nesprávný závěr byl následně dne 24. 7. 2018 správním orgánem upraven sdělením č. j. SZIF/2018/0489827 tak, že ponovu nebyla vyšší moc uznána z důvodu jejího ohlášení až po provedení kontroly na místě zahájené dne 24. 8. 2017 a po zjištění nálezu. Je pravdou, že ani tento závěr není bez dalšího správný, protože nezohledňuje běh lhůty podle čl. 4 odst. 2 nařízení Komise. Z hlediska soudního přezkumu je rozhodné, jakým způsobem se s ohlášením vyšší moci žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí.

Žalovaný na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobce vyšší moc ohlásil dne 30. 10. 2017, přičemž nejpozději dne 30. 9. 2017 musel s jistotou vědět, že podmínku odklizení biomasy nesplní. Toto hodnocení běhu lhůty je v souladu s výše uvedenými závěry městského soudu. To znamená, že žalovaný dospěl ke správnému závěru.“

47. V rozsudku č. j. 5 As 45/2021 - 27 se Nejvyšší správní soud k žalobcově námitce vyjádřil takto:

„Nejvyšší správní soud považuje za žádoucí nejprve stanovit na jisto, od kterého okamžiku počíná běžet patnáctidenní lhůta ve smyslu čl. 4 odst. 2 nařízení č. 640/2014. Dle tohoto ustanovení je nutné vyšší moc oznámit do patnácti pracovních dnů ode dne, kdy žadatel (nebo pověřená osoba) může oznámení učinit. Z dikce ustanovení implicitně vyplývá, že pro počátek běhu lhůty musí být naplněny dva předpoklady: 1. žadatel musí vědět, že své povinnosti nestihne včas splnit a 2. žadatel (popř. pověřená osoba) může vyšší moc oznámit - tj. neexistuje žádná relevantní a omluvitelná překážka, pro kterou nelze za daných okolností oznámení učinit.“

Jak správně uvedl městský soud, stěžovatel musel nejpozději dne 30. 9. 2017 s jistotou vědět, že nestihne v plném rozsahu splnit všechna opatření (seč a odklizení biomasy). Stěžovatel v žalobě uvedl, že se do 8. 10. 2017 plně věnoval dokončení potřebných prací s omezenou možností používání telekomunikačních zařízení. Nejvyšší správní soud však konstatuje, že tyto okolnosti nejsou takového rázu, aby mohly omluvit pasivitu stěžovatele, resp. se nejedná o objektivní překážky, které by stěžovateli nezávisle na jeho vůli znemožnily učinit patřičné podání. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s městským soudem, podle kterého lhůta pro oznámení vyšší moci počala běžet dne 2. 10. 2017 a v souladu s čl. 3 odst. 1 a 3 nařízení č. 1182/71 uplynula dne 20. 10. 2017.

[...]

S ohledem na výše uvedené a na dotčenou právní úpravu je zřejmé, že oznámení vyšší moci je nutné učinit v zákonem stanovené lhůtě. Pokud by patnáctidenní lhůta měla povahu lhůty pořádkové a její marné uplynutí by se obešlo bez právních následků, pak by stanovení lhůty k oznámení vyšší moci bylo nadbytečné, resp. by postrádalo smysl. Zároveň by bylo zpracování stížností chaotické, neboť příjemci platby či podpory by institut vyšší moci se všemi benefity mohli uplatňovat kdykoliv. Takový přístup se jeví Nejvyššímu správnímu soudu jako nerozumný a v rozporu se systematickým uspořádáním pravidel pro přiznání nároku na platbu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

či podporu dle předmětného nařízení. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje se závěry městského soudu a uzavírá, že lhůta pro oznámení vyšší moci dle čl. 4 odst. 2 nařízení č. 640/2004 je propadlá a po marném uplynutí této lhůty k učiněnému podání nelze přihlížet.

[...]

Ze správního spisu vyplývá, že ohlášení vyšší moci č. j. SZIF/2017/038684 bylo Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu - Brno doručeno dne 30. 10. 2017. Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že stěžovatel toto ohlášení předal příslušnému úřadu osobně dne 30. 10. 2017. V doplnění ohlášení vyšší moci ze dne 13. 11. 2017 sám stěžovatel uvedl, že doplňuje své podání ze dne 30. 10. 2017. Nejvyšší správní soud má tedy za to, že ohlášení vyšší moci č. j. SZIF/2017/038684 bylo oznámeno, tj. podáno dne 30. 10. 2017. Není podstatné, zda byl dokument vyhotoven či datován dnem 17. 10. 2017. Pro posouzení včasnosti podání dle čl. 4 odst. 2 nařízení č. 640/2014 je relevantní okamžik, kdy stěžovatel oznámení fakticky učinil vůči příslušnému úřadu.

Ve světle výše uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatel učinil oznámení vyšší moci opožděně a s ohledem na povahu lhůty dle čl. 4 odst. 2 nelze k takovému podání přihlížet. Námitka stěžovatele je tudíž nedůvodná.“

48. Z uvedeného je zřejmé, že jak správní orgán I. stupně na str. 5 prvostupňového rozhodnutí, tak žalovaný na str. 5 napadeného rozhodnutí dospěly ke správnému závěru, který byl opakovaně potvrzen i správními soudy a který ani v tomto případě soud nemá důvod zpochybňovat, že žalobce ohlášení vyšší moci učinil až po lhůtě stanovené v čl. 4 odst. 2 nařízení Komise č. 640/2014, tedy opožděně. Správní orgány tak rovněž zcela správně k tomuto ohlášení při svém rozhodování nepřihlížely.
 49. Tato žalobní námitka také není důvodná.
 50. Žalobce dále namítal, že postup správních orgánů dle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 byl nesprávný a v rozporu s tímto nařízením. Ustanovení čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 dopadá na situaci, kdy ohlášená plocha v době ohlášení nesplňuje parametry pro danou podporu, nikoliv však na situaci, kdy v průběhu roku po podaném ohlášení nastane či je zjištěno dílčí nesplnění dílčího podopatření. Bez ohledu na to, jak velké bylo porušení dílčího podopatření dle § 19 odst. 9 písm. a) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. tudíž nebylo možno nárok žalobce zcela zamítnout právě s odkazem na čl. 19 odst. 1 první pododstavec nařízení Komise č. 640/2014. Jelikož nařízení vlády č. 75/2015 Sb. výslovně nestanoví míru krácení dotace, je třeba postupovat přiměřeně, s ohledem závažnost porušení.
 51. Podle čl. 28 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 ze dne 17. 12. 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (dále jen „nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013“) členské státy poskytují v rámci tohoto opatření podporu na celém svém území podle svých zvláštních potřeb a priorit určených na celostátní, regionální nebo místní úrovni. Toto opatření je zaměřeno na zachování a prosazování nezbytných změn v zemědělských postupech, které pozitivně přispívají k ochraně životního prostředí a klimatu. Jeho zařazení do programů rozvoje venkova na vnitrostátní nebo regionální úrovni je povinné.
 52. Podle čl. 28 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 agroenvironmentálně-klimatické platby se poskytují zemědělcům, skupinám zemědělců
- Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

nebo skupinám zemědělců a jiných uživatelů půdy, kteří se dobrovolně zaváží k provádění operací sestávajících z jednoho nebo více agroenvironmentálně-klimatických závazků na zemědělské půdě, kterou určí členské státy, jejíž součástí je nejen zemědělská plocha, jak je definována v článku 2 tohoto nařízení. V řádně odůvodněných případech mohou být za účelem plnění cílů v oblasti ochrany životního prostředí agroenvironmentálně-klimatické platby poskytnuty i jiným uživatelům půdy nebo skupinám jiných uživatelů půdy.

53. Podle § 1 nařízení vlády č. 75/2015 Sb. toto nařízení upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie podmínky provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření.
54. Podle § 2 písm. d) bodu 8 nařízení vlády č. 75/2015 Sb. agroenvironmentálně-klimatická opatření jsou tvořena těmito podopatřeními ošetřování travních porostů, které se člení na tituly: ochrana chřástala polního.
55. Podle § 19 odst. 9 písm. a) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. žadatel na dílu půdního bloku zařazeného do titulu ochrana chřástala polního podle § 2 písm. d) bodu 8 každoročně zajistí zemědělské obhospodařování v souladu s § 7 nařízení vlády č. 50/2015 Sb. za podmínek uvedených v písmenech f) a h), a to tak, že provádí minimálně jednou ročně seč spolu s odklizením biomasy v termínu od 15. srpna do 30. září příslušného kalendářního roku.
56. Podle § 23 odst. 1 písm. d) bodu 8 nařízení vlády č. 75/2015 Sb. sazba dotace činí v podopatření ošetřování travních porostů 198 EUR/1 hektar trvalého travního porostu, zařazeného do titulu ochrana chřástala polního podle § 2 písm. d) bodu 8, na kterém žadatel plní podmínky podle § 19 odst. 9.
57. Podle čl. 2 odst. 1 bod 21) nařízení Komise č. 640/2014 „opatřeními podpory na plochu“ se rozumí opatření nebo typy operací pro rozvoj venkova, u nichž je podpora založena na velikosti ohlášené plochy.
58. Podle čl. 2 odst. 1 bod 23) písm. b) nařízení Komise č. 640/2014 „zjištěnou plochou“ se rozumí: v případě opatření podpory na plochu plocha parcel nebo pozemků identifikovaná prostřednictvím správních kontrol nebo kontrol na místě.
59. Podle čl. 17 odst. 1 písm. b) nařízení Komise č. 640/2014 pro účely tohoto oddílu se rozlišují tyto skupiny plodin: skupina pro každou z ploch ohlášených pro účely jakéhokoli jiného režimu nebo opatření podpory na plochu, na něž se vztahuje jiná sazba podpory nebo opatření.
60. Podle čl. 18 odst. 6 nařízení Komise č. 640/2014 aniž jsou dotčeny správní sankce v souladu s článkem 19, platí, že u žádostí o podporu nebo žádostí o platbu v rámci režimů nebo opatření podpory na plochu se v případě, že je ohlášená plocha větší než plocha, která byla zjištěna pro skupinu plodin podle čl. 17 odst. 1, podpora vypočítá na základě plochy zjištěné pro danou skupinu plodin.
61. Podle čl. 19 odst. 1 nařízení Komise č. 640/2014 pokud je v případě skupiny plodin podle čl. 17 odst. 1 plocha ohlášená pro účely jakéhokoli režimu nebo opatření podpory na plochu vyšší než plocha zjištěná podle článku 18, vypočítá se podpora na základě zjištěné plochy snížené o dvojnásobek zjištěného rozdílu, je-li tento rozdíl vyšší než 3 % nebo dva hektary, ale není vyšší než 20 % zjištěné plochy.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Pokud rozdíl přesahuje 20 % zjištěné plochy, nelze na danou skupinu plodin podporu na plochu poskytnout.

62. V posuzovaném případě není mezi žalobcem a žalovaným sporné, že titul AEKO/D8 v jehož rámci žalobce o poskytnutí dotace žádal je agroenvironmentálně-klimatickým opatřením (čl. 28 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 ve spojení s § 1 a § 2 písm. d) bodu 8 nařízení vlády č. 75/2015 Sb.), za jehož realizaci náleží příslušnému žadateli platba na plochu (čl. 28 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 ve spojení s § 23 odst. 1 písm. d) nařízení vlády č. 75/2015 Sb.), a jedná se tak o opatření podpory na plochu podle čl. 2 odst. 1 bod 21) nařízení Komise č. 640/2014. Z ustanovení § 23 odst. 1 písm. d) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. ovšem také vyplývá, že tato platba přísluší žadateli o poskytnutí dotace v rámci titulu AEKO/D8 pouze na takovou plochu trvalého travního porostu, na níž mimo jiné byly splněny podmínky podle § 19 odst. 9 nařízení vlády č. 75/2015 Sb., mezi něž patří i podmínka provedení seče a odklizení biomasy v termínu od 15. 8 do 30. 9. příslušného kalendářního roku [§ 19 odst. 9 písm. a)].
63. Z ustanovení čl. 18 odst. 6 ve spojení s čl. 17 písm. b) nařízení Komise č. 640/2014 pak vyplývá, že v případě, že bude zjištěno, že žadatel uvedl při podání žádosti o poskytnutí dotace na plochu v žádosti plochu větší, než je plocha skutečná, může tomuto žadateli vzniknout nárok na platbu (dotaci) jen na tuto skutečnou plochu (plochu zjištěnou). Touto zjištěnou plochou se podle čl. 2 odst. 1 bod 23) písm. b) nařízení Komise č. 640/2014 rozumí plocha parcel nebo pozemků identifikovaná prostřednictvím správních kontrol nebo kontrol na místě. Z ustanovení čl. 2 odst. 1 bod 23) písm. b) nařízení Komise č. 640/2014 přitom nevyplývá, že by se mělo jednat pouze o plochu, jejíž velikost byla zjištěna v době, kdy žadatel podal žádost o poskytnutí dotace na plochu a v této žádosti uvedl plochu větší než tu, na které hodlal opatření, na něž o poskytnutí dotace žádal, provést. Ustanovení čl. 2 odst. 1 bod 23) písm. b) nařízení Komise č. 640/2014 totiž nehovoří pouze o ploše, u níž bylo kontrolou zjištěno, že v době podání žádosti nesplňovala parametry pro danou podporu, jak uvádí ve své námitce žalobce, ale o ploše, u níž bylo nesplnění podmínek pro poskytnutí dotace zjištěno prostřednictvím provedené kontroly. Ustanovení čl. 2 odst. 1 bod 23) písm. b) nařízení Komise č. 640/2014 tudíž nevyklučuje, aby velikost plochy, na níž žadateli náleží dotace, byla zjišťována kdykoliv, tedy i při kontrole průběhu realizace opatření podle příslušného dotačního titulu. Tedy slovy žalobkyně příslušná ustanovení nařízení Komise č. 640/2014 dopadají i na situaci, kdy je až následně v průběhu roku po podání žádosti kontrolou zjištěno nesplnění podmínek, za nichž lze dotaci poskytnout.
64. V případě titulu AEKO/D8, v jehož rámci žalobce o poskytnutí dotace žádal, přitom z § 23 odst. 1 písm. d) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. jednoznačně vyplývá, že tuto dotaci lze poskytnout pouze na tu plochu, na které byla provedena seč a odklizení biomasy v termínu od 15. 8. do 30. 9. příslušného kalendářního roku [§ 19 odst. 9 písm. a)], v žalobcově případě tedy do dne 30. 9. 2017.
65. Soud přitom, jak již uvedl výše, v posuzovaném případě nemá pochyby o tom, že žalobce do dne 30. 9. 2017 neprovedl seč nebo odklizení biomasy na ploše na ploše větší než 20 % celkové zjištěné výměry půdních bloků, na které o poskytnutí dotace žádal, neboť nejméně na ploše 66,02 ha v žádosti o poskytnutí dotace deklarovaných půdních bloků neprovedl seč nebo odklizení biomasy a výměra v žádosti deklarovaných půdních bloků byla celkem o 4,72 ha nižší, než žalobce uvedl v žádosti o poskytnutí dotace. Žalobce tak nesplnil Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

podmínky pro poskytnutí dotace na ploše 70,74 ha, přičemž zjištěná plocha deklarovaných půdních bloků činila 283,07 ha (viz body 33 až 49 a tohoto rozsudku). V posuzovaném případě přitom není pochyb ani o tom, že v žalobcově případě rovněž nebyly dány důvody pro to, aby mu mohlo být nesplnění uvedené podmínky prominuto (viz body 39 až 49 tohoto rozsudku).

66. Z ustanovení čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 pak poskytovateli dotace vyplývá jednoznačná povinnost neposkytnout dotaci na plochu (takovou dotací je i titul AEKO/D8) v případě, že zjištěný rozdíl mezi plochou uvedenou v žádosti o poskytnutí dotace na plochu a skutečnou plochou je větší než 20 % dotaci neposkytnout. Zjištěnou plochou ve smyslu čl. 2 odst. 1 bod 23) písm. b) nařízení Komise č. 640/2014 je přitom podle názoru soudu z důvodů uvedených v bodě 63 tohoto rozsudku skutečná plocha, jejíž velikost byla zjištěna na základě kontroly provedené kdykoliv po podání žádosti o poskytnutí dotace a tedy i v průběhu realizace příslušného opatření v rámci dotačního titulu za účelem verifikace plnění jeho podmínek, nikoliv pouze plocha, která již v době podání žádosti nesplňovala parametry pro příslušnou podporu.
67. Podle názoru soudu proto správní orgány, pokud na základě výsledku kontroly provedené ve dnech 24. 8. 2017 až 27. 10. 2017, jejímž předmětem bylo mimo jiné ověření plnění podmínek provádění opatření v rámci titulu AEKO/D8 žalobcem, rozhodly o zamítnutí žádosti žalobce o poskytnutí dotace pro rok 2017 v rámci AEKO/D8 právě podle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014, v rozporu s nařízením Komise č. 640/2014 nepostupovaly.
68. Tato žalobní námitka rovněž není důvodná.
69. Žalobce dále namítal, že správní orgány postupovaly v rozporu se zásadami formulovanými v preambuli nařízení Komise č. 640/2014, podle nichž případná opožděná podání mohou vést ke snížení plateb nikoliv však k jejich paušálnímu odmítnutí a výklad právních předpisů ze strany správních orgánů byl veskrze formalistický, neboť prodlení se splněním podmínek v řádu jednotek dní, navíc zapříčiněné okolnostmi vyšší moci, nemůže být důvodem pro paušální odmítnutí plateb, neboť takovýto postup je naprosto nepřiměřený.
70. Podle čl. 2 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 „žádostí o podporu“ se rozumí žádost o podporu nebo o přistoupení k opatření podle nařízení (EU) č. 1305/2013 [bod 3)]; „žádostí o platbu“ se rozumí žádost příjemce o platbu od vnitrostátních orgánů podle nařízení (EU) č. 1305/2013 [bod 4)]; „jiným prohlášením“ se rozumí každé jiné prohlášení či dokument než žádost o podporu nebo žádost o platbu, který musí být předložen příjemcem nebo třetí stranou nebo musí být v jejich držení, aby byly splněny zvláštní požadavky vyplývající z některých opatření pro rozvoj venkova [bod 5)].
71. V bodě 15 odůvodnění nařízení Komise č. 640/2014 je uvedeno, že dodržování lhůt pro podávání žádostí o podporu [čl. 2 odst. 1 první pododstavec bod 3)], žádostí o platbu [čl. 2 odst. 1 první pododstavec bod 4)] nebo jiných prohlášení [čl. 2 odst. 1 první pododstavec bod 5)], pro změnu žádostí o podporu na plochu nebo žádostí o platbu a pro jakékoli podklady nebo smlouvy je nezbytné pro to, aby vnitrostátní orgány mohly plánovat a následně provádět účinné kontroly správnosti žádostí o podporu, žádostí o platbu nebo jiných dokladů. Proto by měla být stanovena pravidla týkající se lhůt, v jakých lze přijímat Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

opožděná podání. S cílem přimět příjemce k dodržování těchto lhůt by mělo být v případě opožděného podání uplatněno odrazující snížení plateb, nebylo-li zpoždění způsobeno zásahem vyšší moci nebo mimořádnými okolnostmi.

72. Obdobně je pak v bodě 16 odůvodnění nařízení Komise č. 640/2014 uvedeno, že skutečnost, že příjemci podávají žádosti o přiznání platebních nároků, popřípadě o zvýšení hodnoty platebních nároků včas, je nezbytná k tomu, aby členské státy mohly platební nároky stanovit ve vymezené lhůtě. Opožděné podání uvedených žádostí by proto mělo být povoleno pouze ve stejné dodatečné lhůtě jako u opožděného podání jakékoli žádosti o podporu. Mělo by být také uplatněno odrazující snížení plateb, nebylo-li zpoždění způsobeno zásahem vyšší moci nebo mimořádnými okolnostmi.
73. Již ze samotného textu bodů 15 a 16 odůvodnění nařízení Komise č. 640/2014 podle názoru soudu vyplývá, že se netýkají snižování plateb v důsledku zjištěného nesplnění veškerých podmínek pro poskytnutí dotace, ale snižování plateb v případech opožděných podání žádostí o poskytnutí dotace respektive žádostí o její vyplacení [čl. 2 odst. 1 první pododstavec bod 3) až 5)]. Body 15 a 16 odůvodnění nařízení Komise č. 640/2014 tak nemohou sloužit jako interpretační vodítko při rozhodování o snížení nebo neposkytnutí plateb při zjištěném nesplnění veškerých podmínek pro poskytnutí dotace.
74. Žalobci nebyla žádost o poskytnutí dotace v rámci titulu AEKO/D8 správními orgány zamítnuta proto, že by žalobce žádost podal opožděně. Žalobcová žádost byla zamítnuta z důvodu, že nesplnil ve stanoveném termínu veškeré podmínky pro její poskytnutí, a to konkrétně podmínku stanovenou v § 19 odst. 9 písm. a) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. Správní orgány tak neměly žádný důvod, aby při rozhodování o žalobcově žádosti o poskytnutí dotace vykládaly nařízení Komise č. 640/2014 v souladu s body 15 a 16 odůvodnění tohoto nařízení, které žalobce ve své žalobní námítce poněkud nepřesně označil jako zásady, podle nichž případná opožděná podání mohou vést ke snížení plateb nikoliv však k jejich paušálnímu odmítnutí. Tyto „zásady“ totiž z důvodů uvedených v předchozím bodě tohoto rozsudku na rozhodování o žalobcově žádosti o poskytnutí dotace vůbec nedopadaly.
75. Pokud tedy správní orgány I. stupně rozhodl na základě kontrolních zjištění obsažených v protokole o kontrole č. 1833/500/25/2017 prvostupňovým rozhodnutím tak, že žalobcovu žádost o poskytnutí dotace v rámci dotačního titulu AEKO/D8 zamítl a žalovaný napadeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí potvrdil, nepostupovaly v rozporu se „zásadami“ formulovanými v bodech 15 a 16 odůvodnění nařízení Komise č. 640/2014.
76. Soud se neztotožňuje ani s názorem žalobce, že správní orgány postupovaly v žalobcově případě formalisticky a jejich přístup byl nepřiměřený.
77. Již v rozsudku ze dne 29. 10. 2009, č. j. 1 Afs 100/2009 - 63 se Nejvyšší správní soud vyjádřil v tom smyslu, že pokud právní předpisy nestanoví jinak, není na dotaci právní nárok. Poskytování finančních prostředků formou dotací je tedy ve své podstatě dobrodíním ze strany státu. Jelikož protiváhou tohoto dobrodíní není na rozdíl od soukromoprávních vztahů protiplnění ve prospěch poskytovatele dotace, je smyslem aktu přijetí dotace akceptace podmínek, za nichž je dotace přijímána, a záleží pouze na příjemci dotace, zda tyto podmínky akceptuje či nikoliv.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

78. Co se týče soudního přezkumu rozhodnutí o poskytnutí dotace, správní soudy při tomto přezkumu dlouhodobě vycházejí, právě s ohledem na skutečnost, že na poskytnutí dotace není právní nárok, ze závěru, že žadateli o dotaci nepřísluší veřejné subjektivní právo na poskytnutí dotace, avšak přísluší mu právo na přezkum procedury rozhodování o jejím poskytnutí, tedy jak byla jeho žádost projednána a zda byla při tomto posouzena podle pravidel, která byla pro poskytování této dotace stanovena (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2010, č. j. 2 As 52/2010 - 59, ze dne 18. 7. 2013, č. j. 1 Afs 61/2013 - 43, či ze dne 20. 4. 2018, č. j. 4 Afs 54/2018 - 49, bod 7).
79. V rozsudku ze dne 28. 2. 2018, č. j. 1 Afs 370/2017 - 39, bod 19 přitom Nejvyšší správní soud ve věci, která se sice týkala jiného dotačního titulu, avšak týchž správních orgánů, konstatoval, že „poskytování dotací ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů Evropské unie je ovládáno vrchnostenským postavením poskytovatele dotace. Z tohoto jeho postavení, na rozdíl od postavení účastníka soukromoprávních vztahů, tedy plyne, že může autoritativně rozhodovat o podmínkách poskytnutí dotace, které jsou předmětem jednání mezi ním a příjemcem dotace, avšak pouze v té míře, jak stanoví zákon nebo relevantní předpis práva EU, či v limitech, jež stanoví sám poskytovatel (srov. rozsudky NSS ze dne 21. 7. 2005, čj. 2 Afs 58/2005 - 90, či ze dne 29. 10. 2009, čj. 1 Afs 100/2009 - 63). Samotné poskytnutí dotace je tedy **přísně** vázáno na splnění stanovených podmínek, které odpovídají určitému účelu poskytování podpory ve formě dotací. Poskytovatel vyplatí žadateli dotaci pouze tehdy, splňuje-li žadatel **beze zbytku** požadované podmínky (srov. např. rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2014, čj. 8 Ans 4/2013 - 44)“ (podtržení a zvýraznění doplněno zdejším soudem).
80. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 370/2017 - 39 tak vyplývá jednoznačný závěr, že pravidla pro získání dotace je třeba chápat jako souhrn všech předpokladů stanovených pro získání dotace včetně veškerých obligatorních podmínek formálních a právě v tomto kontextu je potřeba posuzovat, zda byly splněny právem stanovené předpoklady pro poskytnutí nárokové podpory či nikoliv.
81. V posuzovaném případě přitom není pochyb o tom, že poskytnutí dotace v rámci titulu AEKO/D8, o niž žalobce žádal na základě žádosti podané dne 4. 5. 2017, bylo vázáno na splnění podmínek stanovených v nařízení vlády č. 75/2015 Sb. včetně podmínky dle § 19 odst. 9 písm. a) tohoto nařízení. Soud má přitom z důvodů, které podrobně vyložil v bodech 33 až 38 tohoto rozsudku, za prokázané, že žalobce tuto podmínku nesplnil, neboť ke dni 30. 9. 2017 neprovedl seč nebo odklizení biomasy na ploše na ploše větší než 20 % celkové zjištěné výměry půdních bloků, na které o poskytnutí dotace žádal. V žalobcově případě rovněž nebyly dány důvody pro to, aby mu mohlo být nesplnění uvedené podmínky prominuto (viz body 39 až 49 tohoto rozsudku).
82. Pokud správní orgány v žalobcově případě dospěly k závěru, který z důvodů vyložených v bodech 50 až 67 tohoto rozsudku považuje soud za správný, že v případě nesplnění podmínek pro poskytnutí dotace stanovených v nařízení vlády č. 75/2015 Sb. je namíste postupovat podle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014, nemohly zcela logicky o žalobcově žádosti rozhodnout jinak, než že jí v celém rozsahu zamítly. Jak již bylo uvedeno, čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 stanovuje pro případ nesplnění podmínek pro poskytnutí dotace na ploše větší než 20 % zjištěné plochy, na kterou bylo o poskytnutí dotace žádáno, příslušnému orgánu, který o jejím poskytnutí rozhoduje, jednoznačnou povinnost dotaci neposkytnout.

83. S ohledem na závěry vyplývající z výše uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz body 77 až 80 tohoto rozsudku) zdejšímu soudu nezbyvá než konstatovat, že správní orgán I. stupně i žalovaný postupovaly zcela v souladu se zákonem, pokud žalobcovu žádost o poskytnutí dotace zamítly. Žalobce totiž tím, že neprovedl ke dni 30. 9. 2017 seč nebo odklizení biomasy na ploše větší než 20 % celkové zjištěné výměry půdních bloků, na které o poskytnutí dotace žádal, porušil pravidla, která byla pro poskytnutí této dotace stanovena a nárok na poskytnutí dotace mu proto nemohl vzniknout.
84. Jelikož bylo poskytnutí dotace vázáno na splnění veškerých i formálních podmínek, které byly pro její poskytnutí stanoveny, není podstatné, že žalobce dle svých tvrzení veškeré podmínky pro poskytnutí dotace splnil dodatečně s prodlením pouze v řádu dní. Žalobce se sám a dobrovolně rozhodl o poskytnutí dotace v rámci dotačního titulu AEKO/D8 požádat a tedy sám a dobrovolně také akceptoval veškeré podmínky, které bylo nezbytné splnit, aby mohl její poskytnutí úspěšně nárokovat. Bylo tudíž věcí žalobce, aby veškeré tyto podmínky také řádně a včas splnil a dosáhl tak svého cíle dotaci, o níž se ucházel, získat.
85. Jen pro úplnost soud uvádí, že správní orgány ani jinak postupovat nemohly. Žalobce podmínky pro poskytnutí dotace bezesbýtku nesplnil, nařízení vlády č. 75/2015 Sb. ani nařízení Komise č. 640/2014 v žalobcově případě neposkytuje správnímu orgánu I. stupně ani žalovanému možnost, aby sankci spočívající v nepřiznání dotace uplatněnou v důsledku nesplnění podmínek pro její poskytnutí jakkoliv moderovali a takovou možnost neposkytuje správnímu orgánu I. stupně nebo žalovanému ani zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2018, č. j. 10 Afs 158/2017 - 63, bod 19).
86. Ani tato žalobní námitka není důvodná.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

87. Žalobce v podané žalobě namítal, že výsledky kontroly provedené správním orgánem I. stupně ve dnech 24. 8. 2017 až 27. 10. 2017 zachycené v protokolu o kontrole č. 1833/500/25/2017, nejsou dostatečným pokladem pro závěr správních orgánů, že žalobce nesplnil ke dni 30. 9. 2017 podmínky pro poskytnutí dotace pro rok 2017 v rámci agroenvironmentálně-klimatických opatření, podopatření ošetřování travních porostů, titul ochrana chrástala polního podle nařízení vlády podle č. 75/2015 Sb., z důvodu neprovedení seče nebo odklizení biomasy na ploše větší než 20 % celkové výměry půdních bloků. Soud této námitce nepřisvědčil. Součástí protokolu o kontrole č. 1833/500/25/2017 jsou snímky ortofotomapy, ve kterých jsou zakresleny údaje ze všech dílčích kontrol dílů půdních bloků, včetně data a zjištěného nálezu a protokoly z měření ploch jednotlivých půdních bloků. Průběh a výsledek jednotlivých dílčích kontrol je v příslušných snímcích ortofotomapy dostatečně zaznamenán a z jednotlivých snímků je zřejmé, na kterých půdních blocích nebyla k datu 30. 9. 2017 provedena seč nebo odklizení biomasy. Z protokolů o měření jednotlivých půdních bloků, je pak zřejmé, na jak velké ploše příslušného dílu půdního bloku nebyly seč nebo odklizení biomasy provedeny. Veškeré údaje, které jsou v protokolu o kontrole č. 1833/500/25/2017 obsaženy, odpovídají údajům zjištěným správním orgánem I. stupně na základě snímků ortofotomapy a provedených měření. Výsledky kontroly provedené, správním orgánem I. stupně ve dnech 24. 8. 2017 až 27. 10. 2017 zachycené v protokolu o kontrole č. 1833/500/25/2017 jsou proto dostatečným pokladem pro závěr správních orgánů, že

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

žalobce nesplnil ke dni 30. 9. 2017 podmínky pro poskytnutí dotace z důvodu neprovedení seče nebo odklizení biomasy na ploše větší než 20 % celkové zjištěné výměry půdních bloků.

88. Žalobce dále namítal, že se správní orgány naprosto formálně a necitlivě vypořádaly s otázkou ohlášení okolností vyšší moci podle čl. 4 odst. 1 nařízení Komise č. 640/2014, které žalobce učinil dne 30. 10. 2017. Soud tomuto závěru nepřisvědčil. Žalobce mohl učinit ohlášení vyšší moci již dne 30. 9. 2017, jelikož nejpozději tohoto dne musel žalobce vědět, že z důvodu vyšší moci nebude schopen splnit podmínku provedení seče a odklizení biomasy do konce září. Žalobce však ohlášení vyšší moci učinil až dne 30. 10. 2017, tedy po uplynutí 15denní lhůty stanovené v čl. 4 odst. 2 nařízení Komise č. 640/2014, tedy opožděně. Správní orgány tak postupovaly správně, pokud k tomuto ohlášení vyšší moci při svém rozhodování nepřihlížely a žalobcovu žádost o poskytnutí dotace pro nesplnění podmínek pro její poskytnutí zamítly.
89. Žalobce dále namítal, že postup správních orgánů dle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 byl nesprávný a v rozporu s tímto nařízením, neboť s odkazem na toto ustanovení nebylo možno žalobcův nárok na poskytnutí dotace zcela zamítnout. Soud dospěl k závěru, že v případě dotačního titulu, v jehož rámci žalobce o poskytnutí dotace žádal, z § 23 odst. 1 písm. d) nařízení vlády č. 75/2015 Sb. jednoznačně vyplývá, že tuto dotaci lze poskytnout pouze na tu plochu, na které byla provedena seč a odklizení biomasy v termínu od 15. 8. do 30. 9. příslušného kalendářního roku, v žalobcově případě tedy do dne 30. 9. 2017. Žalobce však do dne 30. 9. 2017 neprovedl seč nebo odklizení biomasy na ploše na ploše větší než 20 % celkové zjištěné výměry půdních bloků, na které o poskytnutí dotace žádal. Z ustanovení čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 pak poskytovateli dotace vyplývá jednoznačná povinnost neposkytnout dotaci na plochu v případě, že zjištěný rozdíl mezi plochou uvedenou v žádosti o poskytnutí dotace na plochu a skutečnou plochou je větší než 20 %. Zjištěnou plochou ve smyslu čl. 2 odst. 1 bod 23) písm. b) nařízení Komise č. 640/2014 je přitom podle názoru soudu skutečná plocha, jejíž velikost byla zjištěna na základě kontroly provedené kdykoliv po podání žádosti o poskytnutí dotace a tedy i v průběhu realizace příslušného opatření v rámci dotačního titulu za účelem verifikace plnění jeho podmínek, nikoliv pouze plocha, která již v době podání žádosti nesplňovala parametry pro příslušnou podporu. Pokud na základě výsledku kontroly, jejímž předmětem bylo mimo jiné ověření plnění podmínek provádění opatření v rámci příslušného dotačního titulu žalobcem, správní orgány rozhodly o zamítnutí žádosti právě podle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014, v rozporu s nařízením Komise č. 640/2014 nepostupovaly.
90. Dále žalobce namítal, že správní orgány při zamítnutí žádosti žalobce o poskytnutí dotace, postupovaly v rozporu se zásadami formulovanými v preambuli nařízení Komise č. 640/2014, podle nichž případná opožděná podání mohou vést ke snížení plateb nikoliv však k jejich paušálnímu odmítnutí a výklad právních předpisů ze strany správních orgánů byl formalistický, neboť prodlení se splněním podmínek dotace v řádu jednotek dní, nemůže být důvodem pro paušální odmítnutí platby. Ani tuto námitku nepovažoval soud za důvodnou. V případě nesplnění podmínek pro poskytnutí dotace stanovených v nařízení vlády č. 75/2015 Sb. musely správní orgány při rozhodování o žalobcově žádosti postupovat podle čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014. Ustanovení čl. 19 odst. 1 prvního pododstavce nařízení Komise č. 640/2014 přitom Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

stanovuje pro případ nesplnění podmínek pro poskytnutí dotace na ploše větší než 20 % zjištěné plochy, na kterou bylo o poskytnutí dotace žádáno, příslušnému orgánu, který o jejím poskytnutí rozhoduje, jednoznačnou povinnost dotaci neposkytnout. Poskytnutí dotace je vázáno na splnění veškerých podmínek, nebylo proto podstatné, že žalobce dle svých tvrzení podmínky pro poskytnutí dotace splnil dodatečně s prodlením pouze v řádu dní. Žalobce se sám a dobrovolně rozhodl o poskytnutí dotace požádat a tedy sám a dobrovolně také akceptoval veškeré podmínky, které bylo nezbytné splnit, aby mohl její poskytnutí úspěšně nárokovat.

91. Jelikož žádný z uplatněných žalobních bodů nebyl důvodný a soud ani neshledal žádnou vadu, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti a pro kterou by byla potřeba napadené rozhodnutí zrušit, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
92. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů ten účastník, který měl ve věci úspěch. Žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Právo na náhradu nákladů proto nemá ani jedna z nich.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 27. října 2022

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.